

HOCHTER BAMPD
LANGS DE MAAS

Foto: Jan Van Uytvanck

DRONES EN ONDERZOEK: EEN MATCH?

Sinds vorig jaar onderzoekt het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek het functioneren van natuurgebieden waar natuurlijke processen domineren. In de praktijk zijn dat vooral gebieden waar grote grazers op een extensieve manier worden ingezet. Langs de grensoverschrijdende Maas komt daar ook de natuurlijke dynamiek van deze rivier bij. Een van de studiegebieden is Hochter Bampd langs de Maas.

Vaak wordt bij procesbeheer geprobeerd om de structuurvariatie in de vegetatie van een gebied te verhogen. Dit wil zeggen dat men probeert om veel variatie in hoogte en dichtheid van de vegetatie te ontwikkelen, zodanig dat er zich een fijnmazige mozaiek van vegetatie ontwikkelt. In het onderzoek proberen we te begrijpen hoe de interactie tussen grote grazers, structuurvariatie en biodiversiteit op verschillende schaalniveaus verloopt en hoe dit van belang kan zijn voor het praktische beheer in dergelijke gebieden.

Op de gedetailleerde foto's kunnen o.a. dierenpaadjes, open bodem, struikjes en zelfs individuele plantenpollen onderscheiden worden.

Foto: Jan Severijns

Foto: Jan Severijns

“
DOOR DIENEN TE VOORZIEN VAN EEN
GPS-COLLAR KUNNEN WE DE ECHTE
GRAASDRUK OP HET TERREIN METEN
”

IN HET ONDERZOEK PROBEREN WE DEZE INGEWIKKELDE DRIEHOEKSVERHOUDING WAT TE ONTRAFELEN:

Beeldmateriaal

In het gebied werden eind augustus 2020 met drones uiterst gedetailleerde foto's gemaakt. Het zijn niet zo maar foto's. Er is gebruik gemaakt van fotogrammetrie, waardoor we voor elke pixel (van 3 x 3 cm) in de foto ook een hoogtemeting maken. We maken er eigenlijk een soort driedimensioneel hoogtemodel van. Samen met bestaande beelden van Informatie Vlaanderen, die een maat geven voor de dichtheid (van geheel open en ijl zoals open bodem en schrale graslanden, tot heel dicht, zoals ruigtes en struwelen), brengen we zo de structuurvariatie van het gebied in beeld. Daarnaast wordt het gebied ook gekarteerd: we onderscheiden verschillende biotopen en maken kaarten met de verspreiding van bijzondere plantensoorten.

GPS-collar

Een tweede insteek betreft de grote grazers zelf. In Hochter Bampd zijn dit Konikpaarden en Gallowayrunderen. Deze dieren grazen selectief. Ze grazen niet overall even intensief en kiezen zelf de meest aantrekkelijke, bereikbare, veilige of voedzame plekken. Net daardoor ontstaat de variatie in vegetatiestructuur die we met de dronebeelden in kaart brengen. Om inzicht te verwerven in het terreingebruik van de grazers, werden telkens twee Galloways en twee Koniks uitgerust met een gps-collar die om het half uur hun positie in het terrein meet. Op basis hiervan kunnen we de echte graasdruk in het terrein meten en relateren aan de ontwikkeling van de vegetatiestructuur.

Steekproef

De collars zijn speciaal ontworpen voor grote grazers (steeds vaker gebruikt bij landbouwdieren), ze zijn uiterst licht en bezorgen de dieren geen last.

Tenslotte doen we een gerichte steekproef naar het voorkomen van ongewervelden in de verschillende vegetatiestructuren, die we door de drone en de kartering in beeld brachten. Daarvoor maken we gebruik van een 'omgekeerde' bladblazer. Het gaat om bv. wantsen, cicaden, mieren, slakken, vliegen, sprinkhanen enz..., die allemaal op een verschillende manier gebruik maken van de vegetatie en de vegetatiestructuur. Verder proberen we de verschillen in de ongewervelden-biodiversiteit ook te begrijpen aan de hand van het bloei-aspect.

Over enkele jaren hopen we samen met de resultaten uit andere gebieden, inzicht te krijgen in de manier waarop de vegetatie zich ontwikkelt in procesgestuurde natuur, welk belang de vegetatiestructuur heeft voor de biodiversiteit en welke graasdrücken gehanteerd kunnen worden om het beheer optimaal te sturen.

Tekst: Jan Van Uytvanck
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek